

DEKLARACJA W SPRAWIE POLITYKI ERASMUS (EPS)

Udział w programie Erasmus+

Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy (OPI PIB) jest państwowym instytutem badawczym, dostarczającym infrastrukturę informatyczną dla sektora nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce. Naukowcy zatrudnieni w OPI PIB prowadzą badania w dwóch dyscyplinach naukowych: 1) informatyka techniczna i komunikacja (dziedzina nauk inżynieryjno-technicznych); 2) nauki socjologiczne (dziedzina nauk społecznych). Główne obszary badań OPI PIB to algorytmy uczenia maszynowego i przetwarzania języka naturalnego, analiza sentymentu, sieci neuronowe, odkrywanie wiedzy z danych tekstowych, interakcja człowiek–komputer, systemy komputerowego wspomaganie decyzji, sztuczna inteligencja, naukometria, socjologia nauki oraz innowacyjne metody sztucznej inteligencji w diagnostyce medycznej. Badania prowadzone są w laboratoriach skupiających specjalistów z wielu dziedzin – poza ekspertami od technologii IT w zespole instytutu pracują socjologowie, ekonomiści, prawnicy, statystycy i psychologowie. W wyniku przeprowadzonej ewaluacji działalności naukowej OPI PIB, instytutowi przyznano w 2022 r. wysokie kategorie, pozwalające OPI PIB na nadawanie stopni doktora w dyscyplinie nauk społecznych oraz w dyscyplinie informatyki technicznej i komunikacji. W 2023 roku OPI PIB podpisał umowę o dołączeniu do Szkoły Doktorskiej Technologii Informatycznych i Biomedycznych Polskiej Akademii Nauk (TIB PAN) założonej przez Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN, którą współtworzą:

1. Instytut Badań Systemowych PAN
2. Instytut Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej im. M. Nałęczka PAN
3. Instytut Informatyki Teoretycznej i Stosowanej PAN
4. Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. M. Mossakowskiego PAN
5. Instytut Podstaw Informatyki PAN
6. NASK – Państwowy Instytut Badawczy.

Szkoła doktorska wspiera innowacyjne inicjatywy badawcze z zakresu informatyki technicznej i komunikacji w wymiarze społecznym i medycznym. Z uwagi na plany komercjalizacji opracowywanych przez szkołę produktów i usług, promowana jest współpraca z sektorem biznesowym. Doktoranci nabywają umiejętności istotne dla odpowiedzialnego i zrównoważonego rozwoju technologii oraz zapoznają się z zasadami badań naukowych i etyki badawczej. W ramach nowo utworzonej szkoły doktorskiej OPI PIB zamierza rozwijać ofertę dydaktyczną w języku angielskim. Wkładem instytutu w program nauczania szkoły doktorskiej są:

- metody rozwoju oprogramowania i utrzymania nowoczesnych systemów teleinformatycznych,
- analiza i wizualizacja dużych zbiorów danych,
- alternatywne metody sterowania interfejsami systemów informatycznych,
- tworzenie nowych algorytmów sztucznej inteligencji inspirowanych neuronauką,
- metody uczenia maszynowego w zakresie przetwarzania języka naturalnego i przetwarzania obrazów.

Program nauczania w szkole doktorskiej opiera się na europejskim systemie transferu i akumulacji punktów (ECTS), który umożliwia porównanie i uznawanie kwalifikacji akademickich doktorantów za granicą. OPI PIB zamierza opracować szczegółowe wytyczne dotyczące przyznawania i uznawania punktów ECTS. Zważywszy na fakt, że proces rekrutacji pierwszych doktorantów specjalizujących się w dyscyplinie informatyka techniczna i komunikacja nie został jeszcze zakończony, OPI PIB nie posiada na chwilę obecną żadnych statystyk dotyczących doktorantów i pracowników.

Umowa o dołączeniu do szkoły doktorskiej jest częścią szerszej strategii instytutu mającej na celu wspieranie doskonałości naukowej, zgodnie ze Strategią Ośrodka Przetwarzania Informacji na lata 2021–2025 i kolejne. Dokument skupia się na wizji umiędzynarodowienia badań naukowych i innych działań naukowych pracowników badawczych OPI PIB. Zakłada również wzmocnienie międzynarodowej współpracy z instytucjami szkolnictwa wyższego i innymi organizacjami zajmującymi się kształceniem i prowadzeniem badań w obszarach zbliżonych do tych, jakie znajdują się w sferze zainteresowań naukowych OPI PIB. Istotnym elementem strategii jest uzyskiwanie certyfikatów i akredytacji uznawanych w Europie i na świecie, zaświadczających, że prowadzone w OPI PIB badania i kształcenie spełniają najwyższe standardy. Obecnie instytut zatrudnia 42 pracowników naukowych, w tym profesorów, adiunktów i specjalistów badawczo-technicznych. Program wymiany doktorantów i pracowników OPI PIB planowany jest na lata 2024–2027.

W ramach programu Erasmus+ OPI PIB deklaruje gotowość do udziału w następujących działaniach:

- mobilność edukacyjna związana głównie z wymianą akademicką doktorantów i pracowników – KA1: Mobilność edukacyjna osób,
- współpraca w zakresie innowacji i dobrych praktyk dotyczących budowania potencjału w szkolnictwie wyższym, w szczególności w zakresie badań naukowych oraz współpracy między przedsiębiorcami a instytutem – KA2: Współpraca pomiędzy organizacjami i instytucjami.

Projekty Erasmus+ są częścią strategii umiędzynarodowienia badań w OPI PIB. Udział w Erasmus+ stanowi istotny element oferty edukacyjnej instytutu. Przystępując do inicjatyw Erasmus+, doktoranci, naukowcy oraz pracownicy administracyjni zyskują możliwość wymiany wiedzy oraz wzmocnienia współpracy badawczej z

innymi instytucjami. Zwiększenie mobilności przyczyni się do poprawy jakości programów studiów oraz rozwoju nauki, zarówno w OPI PIB, jak i u uczelni partnerskich.

Strategia, cele, wpływ

Strategia Ośrodka Przetwarzania Informacji na lata 2021–2025 i kolejne uwzględnia globalny wymiar nauki, podkreślając kluczową rolę współpracy międzynarodowej w podnoszeniu jakości i zwiększaniu wpływu badań i innowacji.

Podjęcie to przyczynia się do zwiększenia rozpoznawalności naukowców i doktorantów OPI PIB oraz ich osiągnięć na arenie międzynarodowej. W początkowej fazie strategia zakłada promowanie obecności naukowców na najważniejszych konferencjach IT oraz nawiązywanie i wzmacnianie międzynarodowych relacji partnerskich poprzez zawieranie umów oraz ubieganie się o granty w ramach zespołów międzynarodowych. Istotnym elementem planu Instytutu jest uzyskanie certyfikatu HR Excellence in Research. Kluczowym krokiem w kierunku umiędzynarodowienia jest uzyskanie akredytacji ECHE, wzmocnienie współpracy oraz zintensyfikowanie wymiany doktorantów, naukowców oraz pracowników akademickich i administracyjnych OPI PIB.

Wynikające z powyższych działań cele obejmują:

- opracowanie oferty edukacyjnej szkoły doktorskiej w języku angielskim,
- wzmocnienie współpracy międzynarodowej z instytucjami sektora szkolnictwa wyższego poprzez wymianę pracowników naukowych, administracyjnych oraz doktorantów,
- realizację międzynarodowych programów wymiany dla doktorantów oraz pracowników administracyjnych w ramach programów międzynarodowych i umów dwustronnych,
- zwiększenie zaangażowania doktorantów oraz innych naukowców OPI PIB w międzynarodowych inicjatywach, np. w europejskich projektach badawczych, w tym realizowanych w ramach programu Horyzont Europa i kolejnych programów ramowych,
- wzmocnienie poczucia inicjatywy i przedsiębiorczości, samodzielności oraz poczucia własnej wartości wśród uczestników działań Erasmus+,
- podniesienie kompetencji językowych doktorantów oraz pracowników OPI PIB,
- zwiększenie świadomości międzykulturowej oraz zaangażowania w relacje społeczne, ze szczególnym uwzględnieniem międzynarodowych inicjatyw związanych z projektowaniem i rozwojem innowacyjnych produktów i usług,
- zwiększenie motywacji do udziału w inicjatywach międzynarodowych po okresie mobilności zagranicznej.

Wskaźniki

Cele związane z rozwojem instytutu obejmują:

- zwiększenie mobilności doktorantów i pracowników OPI PIB,
- zachęcenie utalentowanych doktorantów do zdobywania doświadczenia za granicą, przyczyniającego się do pogłębienia wiedzy na temat przyszłych ścieżek kariery,
- zwiększenie liczby międzynarodowych publikacji i projektów,
- zapewnienie wysokiej jakości edukacji oraz przedstawienie oferty edukacyjno-szkoleniowej w języku angielskim,
- poszerzenie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji doktorantów i pracowników OPI PIB oraz instytutów i uniwersytetów partnerskich,
- zawarcie nowych umów dwustronnych z partnerami zagranicznymi.

Udział OPI PIB w programie pomoże instytutowi osiągnąć wyszczególnione poniżej wskaźniki jakościowe i ilościowe. Wskaźniki dotyczące poprawy jakości edukacji:

- wdrożenie i ulepszenie wewnętrznego systemu jakości edukacji doktoranckiej,
- rozwój współpracy z partnerami zagranicznymi w celu zapewnienia wysokiej jakości edukacji,
- opracowanie oferty edukacyjno-szkoleniowej we współpracy z przedstawicielami sektora biznesu i nauki,
- przeznaczenie funduszy Erasmus na projekty z zakresu mobilności oraz na projekty z obszaru działania KA2,
- liczba doktorantów wyjeżdżających i przyjeżdżających,
- liczba pracowników wyjeżdżających i przyjeżdżających,
- procent doktorantów i pracowników biorących udział w mobilności,
- liczba podpisanych umów międzyinstytucjonalnych,
- liczba innowacji/nowych działań wprowadzonych w ramach projektów z zakresu działania KA2,
- liczba beneficjentów (organizacji, osób) w ramach projektów z zakresu działania KA2,
- poziom satysfakcji uczestników mobilności w ramach działania KA1.

Wskaźniki dotyczące zwiększonej mobilności i współpracy transnarodowej:

- rozwój sieci międzynarodowych kontaktów w celu zapewnienia transferu wiedzy, zwiększenia liczby relacji partnerskich i realizacji wspólnych projektów badawczo-edukacyjnych,
- promowanie możliwości odbycia staży w instytucjach zagranicznych.

Wskaźniki dotyczące wzmocnienia edukacji związanej z badaniami naukowymi:

- tworzenie nowych metod nauczania i uczenia się we współpracy z przedsiębiorcami i naukowcami, z uwzględnieniem społecznego wymiaru innowacji z zakresu informatyki technicznej i komunikacji,
- uruchomienie staży i praktyk w innych instytucjach zagranicznych,
- realizacja projektów edukacyjnych, szkoleniowych i badawczych we współpracy z organizacjami międzynarodowymi.